

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kleszczelach, ul. 1-go Maja 10, 17-250 Kleszczele, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „MOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Ludmiła Młodzianowska.

Kontrolę w dniu 29.04.2014 r. przeprowadziły:

- 1/ Anna Żadziłko – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,
- 2/ Monika Maliszewska – inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli Nr 1/2014, Nr 2/2014, z dnia 17.04.2014 r., znak: PS-I.431.1.17.2014.MM, wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, p. Andrzeja Kozłowskiego

Wyjaśnień udzielała: p. Ludmiła Młodzianowska - kierownik Ośrodka.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanego dalej rozporządzeniem, od dnia 01.01.2013r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

MOPS w Kleszczelach realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie § 9 pkt 6 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczelach, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XX/155/2013 Rady Miejskiej w Kleszczelach, z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczelach. Zadania z zakresu przemocy były również uwzględnione w uchwale Nr XII/94/08 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 19 marca 2008r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczelach (19.09.2011r. dodano do statutu punkt dotyczący realizacji zadań z ustawy).

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest uregulowana w zakresach czynności, uprawnień i obowiązków z dn. 25.04.2014r. Kierownika Ośrodka i z dn. 04.07.2012r. pracownika socjalnego oraz w aneksach Nr 2/2011 z dn. 01.10.2011r. do zakresów czynności, uprawnień i obowiązków z dnia 02.02.2009r. dwóch pracowników socjalnych.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 1).

W Gminie Kleszczele opracowano *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2018*, stanowiący załącznik do uchwały Nr VII/44/2011 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 4 lipca 2011r. w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 -2018*, zwany dalej „Programem”.

Program zawiera szczegółową diagnozę zjawiska przemocy na terenie gminy Kleszczele. Określono w nim cele ogólne i działania zmierzające do ich realizacji. Program posiada harmonogram realizacji zadań, z którego wynika, iż wszystkie mają być realizowane na bieżąco. Przedłożony harmonogram jest niekompletny, nie uwzględnia części zadań określonych w Programie.

W kontrolowanym okresie realizowano większość zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, które zostały wymienione w protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień. Ustalono, iż cel 2 pkt 1 Programu tj.

„Utworzenie punktu informacyjnego”, nie został zrealizowany z powodu braku środków finansowych. Z wyjaśnień kierownika wynika, iż do końca realizacji Programu tj. do roku 2018, planowane jest utworzenie ww. punktu informacyjnego.

Program zakłada również monitoring oraz sprawozdawczość z realizacji zadań. Monitorowanie realizacji Programu powinno odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację, do dnia 31 marca każdego roku, składanych do Ośrodka. Natomiast Ośrodek do dnia 30 kwietnia każdego roku winny jest przedłożyć Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu. Do dnia kontroli nie sporządzono ww. sprawozdań.

[Akta kontroli 9 nr str. 29-40]

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 2).

MOPS w Kleszczelach nie zatrudnia specjalistów do spraw poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Poradnictwo świadczone jest w Ośrodku, przez pracowników socjalnych, w godzinach 7.30-15-30 oraz w miejscu zamieszkania rodzin, podczas wizyt w środowisku. Porady najczęściej dotyczą rozwiązywania konfliktów i nieporozumień rodzinnych, leczenia odwykowego. Ofiarom przemocy udzielane są informacje na temat przysługujących im praw, a sprawców informuje się o możliwości skorzystania z programów korekcyjno-edukacyjnych. W trudnych sprawach, w celu uzyskania poradnictwa specjalistycznego – prawnego (w czwartki w godz. 16-18) i psychologicznego (środy w godz. 10-12) osoby informowane są o możliwości bezpłatnego skorzystania z pomocy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce.

W Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin mieszczącym się w siedzibie Ośrodka, 1 raz w miesiącu przyjmuje specjalista terapii uzależnień. Pedagog szkolny Zespołu Szkół w Kleszczelach udziela porad pedagogicznych raz na dwa tygodnie, we środy w godzinach pracy. Dodatkowo dzieci i rodziny mogą uzyskać wsparcie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Hajnówce.

Ośrodek prowadzi rejestr udzielonych porad socjalnych oraz pedagogicznych, łącznie w kontrolowanym okresie udzielono 28 porad.

[Akta kontroli nr 7 str. 16]

W ramach działań edukacyjnych, służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, MOPS w Kleszczelach rozpowszechnia posiadane materiały edukacyjne, ulotki o tematyce przemocy w rodzinie, z adresami i nr telefonów instytucji udzielających pomocy. Rozpowszechniono je w szkole, ośrodku zdrowia, wśród interesantów Urzędu Miejskiego i MOPS w Kleszczelach. Na tablicy ogłoszeń wywieszane są informacje o numerach telefonów, pod którymi można uzyskać pomoc, a także plakaty i ulotki dotyczące problemu przemocy.

W Zespole Szkół w Kleszczelach zorganizowano warsztaty dla nauczycieli dotyczące bezpieczeństwa - „O ostrożności słów kilka”, szkolenie dla rodziców i opiekunów uczniów – „Moje dziecko jest bezpieczne”, a także kolonie letnie, obozy z programem profilaktycznym z których skorzystało 18 dzieci.

[Akta kontroli nr 7 str. 17]

Od 01.01.2013 r. do dnia kontroli podejmowano interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”. W 2013 r. zostały wszczęte 4 procedury (2 przez policję oraz 2 przez pomoc społeczną), w 2014 – 2 procedury wszczęte przez policję.

W postępowaniu kontrolnym stwierdzono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach prowadzi rejestr wpływających Niebieskich Kart - A.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

W kontrolowanym okresie nie było potrzeby kierowania ofiar przemocy w rodzinie do ośrodków wsparcia. Nie opracowano procedury zapewnienia osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia, w przypadku wystąpienia takiego problemu.

Prowadzenie interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie, na podstawie art. 12a ustawy.

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych (art. 9a-d).

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, przyjęto uchwałę Nr VII/45/2011 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie *trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania*. W § 2 ust. 2 dotyczącym składu ZI nie uwzględniono kuratora, który zgodnie z art. 9a ust. 4 ustawy wchodzi w jego skład.

[Akta kontroli 10 nr str. 41-42]

Zespół Interdyscyplinarny (zwany dalej ZI) został powołany zarządzeniem Nr 67/2011 Burmistrza Kleszczel z dnia 15 września 2011 r. w sprawie *powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*. Ustalono, iż ostatnia zmiana składu ZI miała miejsce 13 marca 2014r. (Zarządzenie Nr 251/2014 Burmistrza Kleszczel z dnia 13 marca 2014r.). W skład ZI nie wchodzi przedstawiciel organizacji pozarządowej.

[Akta kontroli nr 11 , str. 43-46]

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI, podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z sześcioma podmiotami wchodzącymi w jego skład.

Przed przystąpieniem do prac członkowie ZI oraz grup roboczych złożyli Burmistrzowi Kleszczel oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, zgodnie z art. 9 c ust. 3 ustawy.

Stosownie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia ZI odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2013 ZI spotkał się 7 razy w terminach: 13.02, 28.02, 28.05, 24.06, 06.08, 12.08, 21.10. Natomiast w roku 2014 odbyło się 5 posiedzeń w terminach: 14.03, 21.03, 25.03, 28.03, 07.04. Pomiędzy ostatnim posiedzeniem 2013 r. a pierwszym 2014 r. nie zachowano terminu częstotliwości spotkań.

[Akta kontroli nr 7 , str. 18-19]

Zgodnie z art. 9 b ust. 1 i 2 ustawy Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Z przeanalizowanej dokumentacji oraz protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, iż ZI realizuje ww. zadania.

[Akta kontroli nr 7, 10-11 , str. 15-22, 41-46]

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy. Przedstawiona dokumentacja zawiera listy obecności członków uczestniczących w posiedzeniach, protokoły z posiedzeń, a także dokumentację indywidualną.

W okresie od 01.01.2013r. do dnia kontroli Zespół Interdyscyplinarny nie powoływał grup roboczych (GR).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek prowadził 8 spraw w ramach procedury NK – 5 wszczętych przed 2013 r., 4 wszczęte w 2013 r. oraz 2 wszczęte w 2014 r. Procedurę w 2013r. zamknęto w 3 sprawach, natomiast w 2014 r. w jednej sprawie.

Kontroli poddano 4 losowo wybrane akta:

1. NK.441.6.2013/2014
2. NK.441.8.2013/2014
3. NK.441.10.2014
4. NK.441.9.2013/2014

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak zaproszeń do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, na spotkania ZI, co jest niezgodne § 16 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia – dotyczy akt nr 1, 2.
2. Brak wezwania do osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na spotkania ZI, co jest niezgodne § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia – dotyczy akt nr 2.
3. Niezachowanie terminu przekazania NK – A członkom ZI, co jest niezgodne z § 8 ust. 1 – dotyczy akt nr 2, 3, 4.
4. Brak uzupełnionego formularza NK - C co jest nie zgodne z § 8 ust. 2 rozporządzenia. – dotyczy akt nr 1.
5. Brak uzupełnionego formularza NK – D, co jest niezgodne z § 8 ust. 6 rozporządzenia – dotyczy akt nr 2.
6. Brak przekazania formularza NK – B osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, co jest niezgodne z § 6 ust.1 rozporządzenia - dotyczy akt nr 1.
7. Brak dokumentacji potwierdzającej realizację przez ZI Indywidualnego Planu Pomocy, zgodnie z NK – C, co jest niezgodne z § 16 ust.1 rozporządzenia - dotyczy akt nr 2.
8. Prośba o wyrażenie zgody przez osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy na podjęcie działań przez ZI, co jest niezgodne z art. 9d. ust. 1 – dotyczy akt nr 4.

[Akta Kontroli nr 12 , str. 47-54]

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczelach.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczelach przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,

- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczelach.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Urząd Miejski w Kleszczelach pod numerem 2/2014 r.

Kleszczele, 14.05.2014r.

.....

(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Ludmiła Młodzianowska

.....

podpis kontrolowanego

Anna Żadziłko

.....

Monika Maliszewska

.....

podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

Kleszczele, 14.05.2014r. Ludmiła Młodzianowska

.....

(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)